

Nr 4

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål.

Genom en den 14 december 1956 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 7, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål

Härigenom förordnas, att lagen den 21 mars 1952 med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål, vilken enligt lag den 23 februari 1956 (nr 46) gäller till och med den 30 juni 1957, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1958.

På förslag av Kungl. Maj:t (prop. nr 22) antog 1952 års riksdag (första lagutskottets utl. nr 6, riksdagens skrivelse nr 60) en lag med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål. Lagen, som utfärdades den 21 mars 1952, ger vidgade möjligheter att utnyttja tvångsmedel vid förundersökning angående spioneri, sabotage och vissa andra brott mot rikets säkerhet. Den är utformad såsom tilläggs- och undantagsbestämmelser till rättegångsbalken, vars regler är tillämpliga i den mån särbestämmelser ej meddelats. Innebörden av lagen är i huvudsak, att möjligheter givits till en viss förlängning av anhållningstiden samt att på vissa punkter en komplettering gjorts av bestämmelserna i 27 kap. rättegångsbalken om beslag och telefonavlyssning. Beslut om förlängning av anhållningstiden meddelas av justitiekanslern. I övrigt är tillämpningen av de särskilda tvångsmedelsbestämmelserna underkastad domstols kontroll.

Lagen är tidsbegränsad. Dess giltighetstid, som ursprungligen utgick den 30 juni 1953, har sedermera förlängts för ett år i sänder, senast genom lag den 23 februari 1956 för tiden till och med den 30 juni 1957.

Föredragande departementschefen, statsrådet Zetterberg, har vid lagrådsremissen anfört följande:

»Den spänning i det utrikespolitiska läget, som föranlett lagen och de sedermera beslutade förlängningarna av dess giltighetstid, har under det senaste året ingalunda avtagit. Även om vissa tecken på en avspänning tidvis kunnat skönjas utgör dock den senaste tidens händelseutveckling otvivelaktigt klart belägg för att behov av lagen alltjämt föreligger. Att i vårt land ännu ett allvarligt fall av spioneri nyligen uppdagats är naturligtvis ytterligare en omständighet, ägnad att understryka behovet. Jag föreslår därför att lagen ånyo förlänges, även denna gång med ett år. Några ändringar i densamma synes ej vara påkallade.»

Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 7, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 13 februari 1957

På första lagutskottets vägnar:

OLOV RYLANDER

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Ahlkvist, Branting, Lindblom, Per Olofsson, Lodenius, Erik Svedberg och Alexanderson; samt

från andra kammaren: herrar Rylander, Landgren, Hedqvist, Gustafsson i Borås, fru Boman, herrar Onsjö, Ekström och fru Lidman-Frostenson.